

Редакція:

24.03.2025

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.03.2025

м. Київ

N 590

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
07 квітня 2025 р. за N 536/43942

Про затвердження Порядку інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні

Відповідно до абзацу дванадцятого пункту 14 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року N 827,

НАКАЗУЮ:

- Затвердити Порядок інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні, що додається.
- Управління запобігання промислового забрудненню (Богдан СЕМЕНЕНКО) в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
- Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
- Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вікторію КИРЕЄВУ.

Міністр

Світлана ГРИНЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України

Олексій ВИСКУБ

Перший заступник Міністра
охорони здоров'я України

Сергій ДУБРОВ

Віце-прем'єр-міністр з
відновлення України -
Міністр розвитку громад
та територій України

Олексій КУЛЕБА

Т. в. о. Голови Державної
екологічної інспекції України

Ігор ЗУБОВИЧ

Голова Державної
служби статистики України

Ігор ВЕРНЕР

В. о. Голови Державного
космічного агентства України

Володимир МІХЕЄВ

Голова Державної служби
України з надзвичайних ситуацій

Андрій ДАНИК

Начальник Київської
міської військової адміністрації

Тимур ТКАЧЕНКО

Хмельницький міський голова

Олександр СИМЧИШИН

Перший заступник міського
голови з питань діяльності
виконавчих органів
Черкаської міської ради

Сергій ТИЩЕНКО

Заступник міського голови
з питань діяльності виконавчих
органів Чернівецької міської ради

Євгеній МАХОВІКОВ

Заступник міського голови
з питань діяльності виконавчих
органів Чернігівської міської ради

Віктор ГЕРАЩЕНКО

Заступник міського голови
Виконавчого комітету
Вінницької міської ради

Владислав СКАЛЬСЬКИЙ

Міський голова
Дніпровської міської ради

Борис ФІЛАТОВ

Секретар міської ради
Виконавчого комітету
Житомирської міської ради

Галина ШИМАНСЬКА

Секретар міської ради
Виконавчого комітету
Запорізької міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Заступник Виконавчого
комітету Івано-Франківської
міської ради - директор Департаменту
по взаємодії зі Збройними
Силами України, Національною
гвардією України, правоохоронними
органами та надзвичайними ситуаціями

Руслан ГАЙДА

Заступник Виконавчого комітету
Криворізької міської ради

Олександр КАТРИЧЕНКО

Львівський міський голова

Андрій САДОВИЙ

Миколаївський міський голова	Олександр СЕНКЕВИЧ
Директор Департаменту екології та розвитку рекреаційних зон Одеської міської ради	Марина САВЧЕНКО
Секретар Полтавської міської ради	Катерина ЯМЩИКОВА
В. о. міського голови з виконавчої роботи Сумської міської ради	Артем КУЗНЕЦОВ
Харківський міський голова	Ігор ТЕРЕХОВ
Начальник Херсонської міської військової адміністрації	Роман МРОЧКО
Виконавчий директор Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Всеукраїнська асоціація громад"	Іван СЛОБОДЯНИК
Виконавчий директор Асоціації міст України	Олександр СЛОБОЖАН
Виконавчий директор Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування "Асоціація об'єднаних територіальних громад"	Тарас ДОБРІВСЬКИЙ
Президент УАРОР	Т. П. ЄГОРОВА-ЛУЦЕНКО
Заступник начальника Вінницької обласної військової адміністрації	Сергій ЗДІТОВЕЦЬКИЙ
Начальник Волинської обласної державної адміністрації, Волинської обласної військової адміністрації	Іван РУДНИЦЬКИЙ
Голова Дніпропетровської облдержадміністрації - начальник Дніпропетровської обласної військової адміністрації	Сергій ЛИСАК
Голова Донецької облдержадміністрації, начальник Донецької обласної військової адміністрації	Вадим ФІЛАШКІН
Начальник Житомирської обласної державної адміністрації, Житомирської обласної військової адміністрації	Віталій БУНЕЧКО

Голова Закарпатської обласної
державної адміністрації -
начальник Закарпатської
обласної військової адміністрації

Мирослав БІЛЕЦЬКИЙ

Голова Запорізької обласної
державної адміністрації,
начальник Запорізької обласної
військової адміністрації

Іван ФЕДОРОВ

Начальник Хмельницької
обласної військової адміністрації

Сергій ТЮРІН

Начальник Черкаської
обласної військової адміністрації

Ігор ТАБУРЕЦЬ

Голова Чернівецької обласної
державної адміністрації
(начальник Чернівецької обласної
військової адміністрації)

Руслан ЗАПАРАНЮК

Начальник Чернігівської
обласної військової адміністрації

В'ячеслав ЧАУС

Голова Івано-Франківської
обласної державної адміністрації -
начальник Івано-Франківської
обласної військової адміністрації

Світлана ОНИЦУК

Тимчасовий виконувач обов'язків
голови Київської обласної
державної адміністрації (Київської
обласної військової адміністрації)

Микола КАЛАШНИК

Начальник Кіровоградської
обласної військової адміністрації

Андрій РАЙКОВИЧ

Голова Луганської обласної
державної адміністрації -
начальник Луганської обласної
військової адміністрації

Артем ЛИСОГОР

Начальник Львівської
обласної військової адміністрації

Максим КОЗИЦЬКИЙ

Начальник Миколаївської
обласної військової адміністрації

Віталій КІМ

В. о. Голови (начальника)
Одеської обласної державної
(військової) адміністрації

Олександр ХАРЛОВ

Тимчасово виконувач обов'язків
начальника Полтавської
обласної військової адміністрації

Володимир КОГУТ

Начальник Рівненської обласної

Олександр КОВАЛЬ

військової адміністрації -
Голова Рівненської обласної
державної адміністрації

Голова Сумської обласної
державної адміністрації -
начальник Сумської обласної
військової адміністрації

Володимир АРТЮХ

Начальник Тернопільської
обласної військової адміністрації

В'ячеслав НЕГОДА

Начальник Харківської
обласної військової адміністрації

Олег СИНЕГУБОВ

Начальник Херсонської
обласної військової адміністрації

Олександр ПРОКУДІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля та
природних ресурсів України
24 березня 2025 року N 590

Порядок

інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні

1. Цей Порядок визначає механізм оперативного інформування населення про якість атмосферного повітря та його передбачуваний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення з використанням індексу якості повітря в Україні, який відображає інформацію про комплексний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я населення в адаптованому для користувача форматі.

2. У цьому Порядку термін "чутливе населення та вразливі групи" вживається у такому значенні, це - групи населення, які є більш чутливими або більш вразливими до впливу забруднення атмосферного повітря, ніж населення загалом, у зв'язку з особливими характеристиками, через які вплив забруднення атмосферного повітря на їх здоров'я є вищим або через те, що вони мають вищу чутливість або нижчий поріг впливу на здоров'я, або мають знижену здатність захищати себе від забруднення атмосферного повітря.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України "Про охорону атмосферного повітря", Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року N 827, Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженому наказом МВС від 21 квітня 2021 року N 300, зареєстрованому в Мін'юсті 13 травня 2021 року за N 635/36257.

3. Індекс якості повітря в Україні використовується суб'єктами моніторингу атмосферного повітря, визначеними пунктом 6 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року N 827 (далі - суб'єкти моніторингу атмосферного повітря), в рамках проведення моніторингу атмосферного повітря, для відображення інформації через автоматизовані інформаційні системи у сфері охорони атмосферного повітря, інші інформаційно-комунікаційні системи суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів

управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, про якість атмосферного повітря, комплексний та передбачуваний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я та життєдіяльність населення, а саме:

твердих часток (ТЧ_{2,5});

твердих часток (ТЧ₁₀);

озону;

діоксиду азоту;

діоксиду сірки.

4. Міндовкілля для визначення індексу якості повітря в Україні та інформування населення використовує поточні дані про усереднені годинні значення рівнів забруднюючих речовин, отримані на фіксованих пунктах спостереження з використанням фіксованих вимірювань, на яких використовуються референс-методи оцінювання рівнів забруднюючих речовин, а також забезпечуються цілі якості даних оцінювання якості атмосферного повітря та референс-методи оцінювання, визначені у додатку 3 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року N 827.

5. Інші суб'єкти моніторингу атмосферного повітря для визначення індексу якості повітря в Україні та інформування населення використовують поточні дані про усереднені годинні значення рівнів забруднюючих речовин, отримані на фіксованих пунктах спостереження з використанням фіксованих вимірювань, на яких використовуються референс-методи оцінювання рівнів забруднюючих речовин або з використанням індикативних вимірювань, для яких забезпечуються цілі якості даних для оцінювання якості атмосферного повітря та референс-методи оцінювання, визначені у додатку 3 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року N 827.

6. Значення рівнів основних забруднюючих речовин, наведених у пункті 3 цього Порядку, визначають індекс якості повітря в Україні на основі даних, отриманих на кожному пункті спостережень.

Для забруднюючих речовин, дані про рівні яких використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні на кожному пункті спостережень, у додатку 1 до цього Порядку наведено діапазони значень рівнів забруднюючих речовин, що визначають кольорові та текстові показники індексу якості повітря в Україні.

Узагальнений показник індексу якості повітря в Україні для пункту спостережень (далі - показник індексу якості повітря в Україні) відповідає найвищому показнику забруднення для будь-якої із забруднюючих речовин, вимірювання рівнів якої здійснюється на конкретному пункті спостережень, та дані про рівні якої використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні. Ці показники відображають рівень забруднення повітря від найвищого до найнижчого:

"Дуже поганий" - позначається кольором згідно з rgb (112,41, 99);

"Поганий" - позначається кольором згідно з rgb (128, 0, 0);

"Незадовільний" - позначається кольором згідно з rgb (227, 66, 52);

"Задовільний" - позначається кольором згідно з rgb (207, 181, 59);

"Допустимий" - позначається кольором згідно з rgb (80, 200, 120);

"Добрий" - позначається кольором згідно з rgb (0, 221, 221).

7. Для оперативного інформування населення про якість атмосферного повітря з використанням індексу якості повітря в Україні та його передбачуваний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, використовуються текстові повідомлення у вигляді рекомендацій для населення, а також чутливого населення та вразливих груп, наведені у додатку 2 до цього Порядку.

8. При визначенні показника індексу якості повітря в Україні враховується класифікація пунктів спостережень, здійснена відповідно до Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженого наказом МВС від 21 квітня 2021 року N 300, зареєстрованого в Мін'юсті 13 травня 2021 року за N 635/36257:

для визначення індексу якості повітря в Україні для транспортно-орієнтованих пунктів спостережень використовуються дані виключно про рівні твердих часток (ТЧ_{2,5}), твердих часток (ТЧ₁₀) та діоксиду азоту;

для визначення індексу якості повітря в Україні для промислових та міських фонових пунктів спостережень використовуються, щонайменше, дані про рівні діоксиду азоту, озону, твердих часток (ТЧ_{2,5}) та/або твердих часток (ТЧ₁₀).

9. В автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю атмосферного повітря, для кожного пункту спостережень, на цифрових топографічних картах відображається:

показник індексу якості повітря в Україні у формі зафарбованого у відповідний колір круга та текстовий показник індексу якості повітря в Україні, що наведені у додатку 1 до цього Порядку, а також текстове повідомлення для населення, та чутливого населення та вразливих груп про рекомендовані дії, пов'язані із показниками якості атмосферного повітря, відповідно до додатка 2 до цього Порядку;

інформація про місце розміщення пункту спостережень, тип пункту спостереження, час, станом на який визначено індекс якості повітря в Україні, рівні основних забруднюючих речовин, на основі яких визначено індекс якості повітря в Україні, а також, за наявності, інформацію-застереження про перелік забруднюючих речовин, моніторинг вмісту у атмосферному повітрі яких тимчасово не здійснюється на цьому пункті спостережень через технічні проблеми.

10. Показник індексу якості повітря в Україні визначається на пунктах спостережень за наявності даних принаймні про рівні однієї із забруднюючих речовин, визначеної у пункті 3 цього Порядку.

Якщо на транспортно-орієнтованих, промислових, та міських фонових пунктах спостережень наявні дані про рівні усіх обов'язкових забруднюючих речовин, визначених у пункті 8 цього Порядку, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такі пункти

спостережень позначаються кругами насичених кольорів, згідно з додатком 2 до цього Порядку.

11. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, наявні дані про рівні щонайменше двох забруднюючих речовин, проте на даний час вимірюються не всі обов'язкові речовини, визначені у пункті 8 цього Порядку, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається напівпрозорим кольоровим кругом.

12. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, наявні дані лише про рівень однієї забруднюючої речовини, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається кругом сірого кольору.

13. Якщо на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, не було надано жодних даних про рівні забруднюючих речовин, на цифрових топографічних картах в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю атмосферного повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, такий пункт спостережень позначається крапкою сірого кольору.

14. Механізм оперативного інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні може використовуватись підприємствами, установами та організаціями, що не належать до суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, та здійснюють спостереження за рівнями забруднюючих речовин.

В. о. Начальника Управління
запобігання промислового забрудненню

Богдан СЕМЕНЕНКО

Додаток 1
до Порядку інформування населення
про якість повітря за основними
показниками з використанням індексу
якості повітря в Україні
(пункт 6)

Показники індексу якості повітря в Україні на основі рівнів забруднюючих речовин

Забруднююча речовина	Показник індексу якості повітря в Україні (на основі рівнів забруднюючих речовин у мкг/куб. метрів)					
	Добрий	Допустимий	Задовільний	Незадовільний	Поганий	Дуже поганий
тверді частки (ТЧ _{2,5})	0 - 10	11 - 20	21 - 25	26 - 50	51 - 75	76 - 800

тверді частки (ТЧ ₁₀)	0 - 20	21 - 40	41 - 50	51 - 100	101 - 150	151 - 1200
озон	0 - 50	51 - 100	101 - 130	131 - 240	241 - 380	381 - 800
діоксид азоту	0 - 40	41 - 90	91 - 120	121 - 230	231 - 340	341 - 1000
діоксид сірки	0 - 100	101 - 200	201 - 350	351 - 500	501 - 750	751 - 1250

Додаток 2

до Порядку інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні (пункт 7)

Текстові повідомлення для населення, пов'язані з показниками індексу якості повітря в Україні

Показник індексу якості повітря в Україні	Текстове повідомлення для всього населення	Текстове повідомлення для чутливого населення та вразливих груп населення
Добрий	Показник індексу якості повітря добрий. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Показник індексу якості повітря добрий. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Допустимий	Показник індексу якості повітря допустимий. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Показник індексу якості повітря допустимий. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Задовільний	Показник індексу якості повітря задовільний. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Показник індексу якості повітря задовільний. Розгляньте можливість зменшення інтенсивної діяльності на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Незадовільний	Показник індексу якості повітря незадовільний. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Показник індексу якості повітря незадовільний. Розгляньте можливість зменшення фізичних навантажень, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте

		погіршення симптомів захворювань.
Поганий	Показник індексу якості повітря поганий. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Показник індексу якості повітря поганий. Зменшіть фізичні навантаження, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Дуже поганий	Показник індексу якості повітря дуже поганий. Зменшіть фізичні навантаження на свіжому повітрі.	Показник індексу якості повітря дуже поганий. Уникайте фізичних навантажень на свіжому повітрі.
